

Милош Јаџогић

БИБЛИОТЕКА ЛИЦЕЈА 1846. ГОДИНЕ

САЖЕТАК: У раду су изнети садржај библиотечког фонда (списак књига, периодике, рукописа и другог материјала) библиотеке Лицеја из 1846. и имена дародаваца који су поклањали књиге Лицеју. Фонд је статистички анализиран према језицима на којима су дела објављивана, областима на које се односе и према дародавцима. Изнете су кратке биографије најзначајнијих дародаваца са освртом на значај поклоњених књига и других публикација за рад Лицеја. Рад је написан на основу српских необјављених и објављених извора и литературе.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: Лицеј, библиотека, књига, Кнежевина Србија, право, филозофија, историја, књижевност

О оснивању и раду Лицеја у Кнежевини Србији (1838–1863) доста је писано у српској историографији.¹ Међутим, података о Лицејској библиотеци у литератури нема много; зна се углавном толико да је настала и умножавала фонд, пре свега даровима приватних лица.² У фонду Главна контрола Архива Србије пронашли смо списак свих књига, периодике, рукописа и другог материјала које је поседовала Библиотека Лицеја у јануару 1846. године, укључујући и имена дародаваца. На основу њега се може видети која је литература била на располагању професорима и ученицима Лицеја, колико је одговарала наставном програму и какав

---

¹ В. Грујић, *Лицеј и Велика школа*, Београд 1987; М. М. Николић, *Лицеум Књажевсџива Србској у Крајујевцу*, Крајујевац 1988; *Универзитет у Београду 1838–1988*. Зборник радова, Београд 1988; Б. Јордановић, М. Николова, М. Марковић, *Ректор Лицеја, Велике школе и Универзитет у Београду 1838–1988*, Београд 1988; С. Бојовић, *200 година Београдској универзитетској 1808–2008. Историја инститиуције*, Београд 2008. Правни прописи о Лицеју објављени су у публикацији *Зборник закона и уредаба о Лицеју, Великој школи и Универзитету у Београду*, приредио Д. Т. Баралић, Београд 1967; а обимна архивска грађа о његовом раду објављена у: *Лицеј 1838–1863*. Зборник докумената, прир. Р. Љушић, Београд 1988.

² О настанку библиотеке Лицеја писали су Љубомир Дурковић Јакшић, *Историја српских библиотека 1801–1850*, Београд 1963, 140–142; и Смиља Мишић, „Из историје београдског Лицеја – поводом блиске стогодишњице од оснивања Лицеја”, *Српски књижевни гласник* 53 (1938), 443–450.

је био читалачки укус особа које су поклањале књиге највишој школи у Кнежевини Србији. Стога је циљ овог рада да се библиотечки фонд Лицеја прикаже и, у наведеном смислу, анализира.

Лицеј је основан 1838. године као двогодишња виша школа и имао је само Филозофско одељење. Школске 1840/1841. уведена је прва година Правног одељења, а 1843/1844. и друга. Тиме је завршено формирање Лицеја као четворогодишње више школе, у којој су ђаци прво похађали две године Филозофско, а потом две године Правно одељење. На Лицеју су се тада предавале следеће науке. На Филозофском одељењу, у првој години: наука христијанска, основна филозофија и логика, општа историја, математика, естетика и општа филологија и француски језик, а у другој: наука христијанска, метафизика и етика, општа и отечествена историја, виша математика и архитектура, филологија славенска, физика и француски језик. На Правном одељењу изучавало се: у првој години – право природно; полиција, народна економија и финансија; статистика Европе и Србије; право јавно Србије, право каноническо источне цркве и француски језик; у другој години – право грађанско српско, право криминално, поступак судски грађански и криминални са обрасцима и право јавно народа положително.³ У првим годинама рада Лицеја, професори су се често мењали у предавању појединих предмета, а није се увек одржавала настава из свих предмета. У 1845/1846. години на Лицеју су предавали следећи професори: математику Емилијан Јосимовић, филозофију Константин Бранковић, општу историју Исидор Стојановић, физику Јанко Шафарик, природно право и политичке науке Сергије Николић, грађански законик и судски поступак Максим Симоновић, статистику Игњат Станимировић, хришћанску науку Сава Јовшић и француски језик Алекса Околски; ректор је био Исидор Стојановић.⁴ Латински језик се није учио на Лицеју; немачки се предавао од 1841, али не као редовни предмет, јер је катедра за немачки са посебним професором установљена 1851; часове грчког језика је од 1845. факултативно држао Константин Рано, наставник грчког у Трговачкој школи.⁵ На крају 1845/1846. школске године, Лицеј је имао укупно 62 ученика.⁶

До јула 1841. Лицеј је радио у Крагујевцу, а од тада у Београду.⁷ Био је смештен на спрату Конака кнегиње Љубице, преко пута београд-

³ В. Грујић, *наведено дело*, 11–12; Р. Љушић, „Од Велике школе до Лицеја (1808–1838)”, у: *Универзитет у Београду 1838–1988*, зборник радова, 14–16; С. Бојовић, *наведено дело*, 21–28; *Зборник закона и уредаба о Лицеју, Великој школи и Универзитету у Београду*, 9–10.

⁴ В. Грујић, *наведено дело*, 14; С. Мишић, *наведено дело*, 444; Љ. Поповић, *Шемањизам Кнежевине Србије 1839–1851*, Београд 1999, 192–194; *Лицеј*, 224–230.

⁵ В. Грујић, *наведено дело*, 16, 20; *Лицеј*, 172, 200, 214; Љ. Поповић, *наведено дело*, 194.

⁶ *Лицеј*, 234–238.

⁷ Р. Љушић, *Од Велике школе до Лицеја*, 17; *Лицеј*, 128–129.

ске Саборне цркве, док је у приземљу била гимназија.⁸ Школски инвентар Лицеја састојао се у марту 1844. из петнаест скамија, од којих шест рђавих, три табле са ногарама у лошем стању, четири стола, два глобуса, петнаест малих свећњака и разних училиа и справа за физику, математику и цртање. У исто време, у канцеларији установе, поред уобичајеног материјала, налазили су се један „просто слупан чамов орман” и „двеста комада књига, нешто правитељственим трошком набављених, али по већој части поклоњених”.⁹ Та приручна збирка књига звала се „библиотека”. Корак напред у организацији рада библиотеке учињен је усвајањем Закона о јавној настави 5. октобра 1844. Њиме је прописано да један од професора обавља посао Лицејског деловође, чија је дужност, између осталог, била „библиотеку чувати, у реду држати и за њу одговарати”. Формално гледано, могло би се казати да је библиотека, као засебни део Лицеја, установљена управо овим Законом.¹⁰ Тек 1853, услед значајног увећања фонда, библиотека је смештена у посебну просторију, бившу служитељеву собу, и именован је стални библиотекар, професор српске историје Алекса Вукомановић.¹¹

Увиђајући значај библиотеке за рад Лицеја, *Српске новине* су 5/17. јануара 1845. објавиле списак особа које су јој до тада даровале књиге, истовремено апелујући на читаоце да учине исто, или да дају новац за куповину књига. Апел је уродио плодом, људи су се одазвали, а *Српске новине* су у неколико наредних бројева објављивале имена дародаваца и број поклоњених публикација и другог материјала, односно своте новчане помоћи.¹²

Ректорат Лицеја је 15. јануара 1846. саставио, а наредног дана послао Главној контроли, на њен захтев, списак библиотечког фонда, уз напомену да „је највећа част ових књига, што се тиче веза њихова, оштећена, будући да су то књиге старе, употребљене, од приватних лица Библиотеци даро-

⁸ Љ. Дурковић-Јакшић, *наведено дело*, 142.

⁹ Архив Србије (=АС), Главна контрола (=ГКо), 1846, Ф 5 Р 53, ректор Лицеја, И. Станимировић, Попечитељству просвете, 16/28. 3. 1844. и уз тај акт придружени „Списак свију утвари и орудија при Лицеуму Књажевства Србије за сада у притјаженију наодећи се”. Од оснивања Лицеја осећала се потреба да се при њему установи библиотека; на томе су радили и Министарство просвете и професори, али су резултати, као што се види, и за српске прилике, били скромни, Љ. Дурковић-Јакшић, *наведено дело*, 140–141; В. Грујић, *наведено дело*, 22–23; *Лицеј*, 87–88, 201–202.

¹⁰ С. Мишић, *наведено дело*, 443; Љ. Дурковић-Јакшић, *наведено дело*, 142; *Зборник закона и уредба о Лицеју, Великој школи и Универзитету у Београду*, 12; *Лицеј*, 211–212.

¹¹ *Лицеј*, 405–406. У заоставштини Алексе Вукомановића у Архиву Сану (Историјска збирка, бр. 9261) нисмо нашли никакве изворе о библиотеци Лицеја.

¹² Љ. Дурковић-Јакшић, *наведено дело*, 141–142; С. Мишић, *наведено дело*, 447–448; *Српске новине* 5/17. 1. 1845; 13/25. 1. 1845; 17/29. 1. 1845; 3/15. 2. 1845; 19/31. 5. 1845.

ване; само мало число од њих тврдо је свезано, а друге су све у меканим корицама слабо испрошиване.” Списак преносимо у целости.¹³

Табела 1. *Списак библиотечког фонда Лицеја 15. јануара 1846.*¹⁴

число дела текуће	Име књиге и списатеља, место и година изданија	число части дела
Од године 1843/4 при Лицеуму нашавше се књиге:		
1	<i>Dictionaire français, allemand et polonais</i> , Breslau 1832.	2
2	Лукијан Мушицки, <i>Сѣихоѿворенија, књѿга ѿрва</i> , у Пешти 1838.	1
Године 1844. од Високославног Попечитељства Просвештенија Лицеуму послане:		
3	Theodor Heinsius, <i>Vollständiges Wörterbuch der Deutschen Sprache</i> , Wien 1840.	4
4	Атанасије Стоиковић, <i>Физика</i> , у Будиму 1801–1803.	3
5	Прокопије Болић, <i>Совриен виноделац, часѿ I</i> , у Будиму 1816.	1
6	Friedrich Schiller, <i>Gedichte</i> , Wien (1800?)	2
7	Јован Петров, <i>Збирка [разни] ѿлез[ни] ѿрег[меѿа]</i> , у Београду 1843.	2
Године 1844. од господина Вукашина Радишића, бившег професора Гимназије Србске у Крагујевцу дароване:		
8	Јована Светића-Хацића, <i>Суг о Грам[маѿици] [ѿ. Векослава] Бабукића</i> , у Будиму, 1838.	1
9	[Самуел Клајн,] <i>Разсуждение о ѿсѿтах восѿочне цркве</i> , [превео Стефан Новаковић], в Виенне 1794.	1
10	Joachim Füger Anakreon, <i>Anakreons Gedichte</i> , Griech und Deutsch, Wien 1809.	1
11	Вук Стефановић Караѿић, <i>Огѿвор на сѿѿнице језикословне Г. Хаджића-Свеѿића</i> , у Бечу 1839.	1
12	Милош Светић, <i>Уѿук или огѿвор на Огѿвор на сѿѿнице језикословне</i> , у Новом Саду 1839.	1
13	J. V. Meidinger, <i>Grammaire Allemande - Pratique</i> , Paris 1836.	1
14	<i>Theocriti Reliquiae Graece et Latine</i> , edidit J. J. Reiske, Viena 1765.	2

¹³ АС, ГКо, 1846, Ф 5 Р 43, Ректор Лицеја, И. Стојановић, Главној контроли, бр. 76, 4/16. 1. 1846.

¹⁴ У оригиналном документу су имена неких аутора и наслова написана скраћено, што смо разрешили и навели их у целости. Укупан збир томова наведен у оригиналу (805) није тачан, него износи 934.

15	Страбон, <i>Географија</i> , грчки, у Паризу 1815.	4
16	Хомер, <i>Археологија</i> , грчки, у Москви 1804.	1
17	Хомер, <i>Илијада</i> , превод на руски од Н. Јнедича, Петербург 1829.	1
18	J. G. A. Galletti, J. G. F. Cannabich, H. Meynert, <i>Allgemeine Weltkunde</i> , Pesth 1835.	1
19	<i>Еванђелија</i> толкована (грчки) у Атини 1840.	2
20	<i>Ајосџол</i> толкован (грчки), у Атини 1840.	2
21	Аристотел, <i>Полиџика</i> (грчки), у Паризу 1821.	1
22	Плутарх, <i>Полиџика</i> (грчки) ¹⁵ , у Паризу 1824.	1
23	Аристотел, <i>Еџика</i> (грчки), у Паризу 1822	1
24	Елиодор, <i>Еџиоџика</i> (грчки), у Паризу 1804.	2
25	Сократ, <i>Дела</i> (грчки), 2 части, у Атини 1840.	1
26	Клаудија Еллијана, Ераклида Понтиског и Николе Дамасценског <i>Дела</i> (грчки), у Паризу 1805.	1
27	К. М. Кум, <i>Грамаџика ѝрчка</i> (грчки), у Бечу 1833.	1
28	Платон (митрополит московски), <i>Краџика џеологија</i> , превео А. Кораи (на грчки), у Атини 1836.	1
29	<i>Символи џирију еџискоџа џоднешени џаџи Јулију III и џодине 1553. џослани</i> , у Лондону 1820, (грчки).	1
30	Теофраст, <i>Караџџери</i> (грчки), у Пери 1838.	1
31	Плутарх, <i>Жиџија славних људи</i> (грчки), у Атини 1838.	6
32	Ликурџ, <i>Речи</i> (грчки), у Паризу 1826.	1
33	Корај Адамант, <i>Писма</i> (грчки), у Паризу 1838.	1
34	Хипократ, <i>О ваздуху, води и месџу дело</i> (грчки), у Паризу 1816.	1
35	Ксенофонт, <i>Памџаџодосџоиносџи</i> (грчки), у Паризу 1825.	1
36	Епиктет, <i>Дела</i> (грчки), 2 части, у Паризу 1827.	1
37	Хомер, <i>Илијада</i> (грчки), у Паризу 1811.	1
38	Онасандер, <i>Сџраџеџика</i> (грчки), у Паризу 1822.	1
39	<i>Еџикџеџа и друџих ѝрчких класика сабрана мања дела</i> (грчки), у Паризу 1826.	1
40	Ксенократ, <i>Дела</i> (грчки), у Паризу 1814.	1
41	Езоп, <i>Басне</i> (грчки), у Паризу 1810.	1

¹⁵ Овде је очигледно састављач списка направио грешку: или је погрешно име аутора или дела, јер Плутарх није написао дело под називом Политика.

65	Сима Милутиновић, <i>Зорица</i> , у Будиму 1827.	1
66	Квинт Хорације Флак, <i>О сѣихоѿворсѣву</i> , превео Милош Светић, у Виени 1827.	1
67	Вук Стефановић Караѿић, <i>Срѣске народне ѿјесме, књѣа I</i> , у Бечу 1841.	1
Од господина пароха евангелич[ког] Старо-Пазовског Стефана Лешке године 1844. Лицеуму дароване:		
68	Франсоа де Салињак де ла Мот Фенелон, <i>Оѿоминанија Фенелонова к маѣерама ради восѣѣѣанија својих малих девојчица</i> , превео Петар Вучерић, у Пешти 1837.	1
69	Григорије Лазић, <i>Просѣа наравна исѣорија</i> , у Будиму 1836.	1
70	Štefan Leška, <i>Oswiceny Křestan ewangelicky I</i> , w Prešporku 1843.	1
71	Stephan Leschka, <i>Elenchus vocabulorum europaeorum cum primis slavicornum magyarici usus</i> , Budae 1825.	1
72	Георгије Магарашевић, <i>Исѣорија најважнији ѿолиѣични евројскеѣ ѿрикљученија од Виенскоѣ мира 1809. го 1821</i> , у Бечу 1823.	1
73	Pavel Josef Šafarik und Franz Palacky, <i>Die ältesten Denkmäler der böhmischen Sprache</i> , Prag 1840.	1
Од господина доктора медицине Вацлава Станека у Прагу, дароване године 1844:		
74	Waclaw Stanek, <i>Zakladowe Pitwy</i> , w Praze 1840.	1
75	Waclaw Stanek, <i>Atlas pitewny</i> , w Praze 1840.	1
Од господина Глигорија Возаровића, књѣгопр[одавца] у Београду дароване:		
76	Доситеј Обрадовић, <i>Хресѣомаѣѣѣја од њеѣа самоѣ собсѣѣвеном руком ѿисана</i> (рукопис)	1
Од господина доктора медицине и професора физике Јанка Шафарика Библиотеци Лицеума године 1844. дароване:		
77	Михаил Погодин, <i>Исѣорискѣе афоризми</i> , Москва 1836.	1
78	Wilhelm Richter, <i>Serbiens Zustände unter dem Fürsten Milosch bis zu dessen Regierungs-Entsagung im Jahre 1839</i> , Leipzig 1840.	1
79	Александар Дмитриевич Чертков, <i>Оѿисание древних русских монеѣѣ</i> , Москва 1837.	1
80	Pieter van Muschenbroek, <i>Institutiones physicae</i> , Leiden 1748.	1
81	Clajus Johanes, <i>Prosodiae Iohannis Claii Hertzbergensis libri tres</i> , Vitebergae 1576.	1

82	Xenophon, <i>Memorabilium Socratis, libri IV</i> , (edidit Schütz), Hallae 1822. (грчки)	1
83	<i>Slawen, Russen, Germanen. Ihre gegenseitigen Verheltnisse in der Gegenwart und Zukunft</i> , Leipzig 1843.	1
84	Thomas Vilagosvary, <i>Der Sprachkampf In Ungarn</i> , Agram 1841.	1
85	<i>Ungarische Wirren und Zerwürfnisse</i> , Leipzig 1842.	1
86	Janos Csaplowics, <i>Über Ungarns Magyarisirung</i> , Agram 1841.	1
87	Jan Halupka, <i>Schreiben des Grafen Carl Zay</i> , Leipzig 1841.	1
88	Jan Čaplovič, <i>Slawismus und Pseudomagyarismus</i> , Leipzig 1842.	1
89	Z. P., <i>Zur Charakteristik der Gegenwart in Ungern</i> , Leipzig 1842.	1
90	C. Beda, <i>Vertheidigung der Slawen und Deutschen in Ungarn</i> , Leipzig 1843.	1
91	<i>Vierteljahrsschrift aus und für Ungarn, 1843</i> , von E. Henszlmann, Leipzig 1843.	6
92	[Ludovit M. Šuhajda], <i>Der Magyarismus in Ungarn</i> , Leipzig 1834.	1
93	[Lajos Kossuth], <i>Ungarns Wünsche. Eine politische Abhandlung</i> , Leipzig 1843.	1
94	[Miklós] Wesselényi (báró), <i>Szózat a magyar és szláv nemzetiség ügyében</i> , Lipcsében 1843.	1
95	[Zschocke], <i>Szózat a szláv nyelv érdekében</i> , Besztercze 1840.	1
96	Stephan Ludwig Roth, <i>Der Sprachkampf in Siebenbürgen</i> , Kronstadt 1842.	1
97	<i>Durch welche Mittel lässt sich die Verbreitung der magyarischen Sprache unter den Einwohnern Ungarns am sichersten erzielen?</i> , Basel 1834.	1
98	Michael Pogodin, <i>Historische Aphorismen. Aus dem Russischen von Erhard Göring</i> , Leipzig 1836.	1
99	<i>Verhandlungen der Gesellschaft des vaterländischen Museums in Böhmen</i> , Prag 1836.	1
100	<i>Vorträge der Prager Gesellschaft der Wissenschaften</i> , Prag 1837.	1
101	Georg Christoph Lichtenberg, <i>Vermischte Schriften</i> , Wien 1817.	5
102	Samuel G. Vogel, <i>Handbuch der practischen Arzneiwissenschaft etc.</i> , Wien 1801.	1
103	Alois Primisser, <i>Die kaiserlich-königliche Ambraser-Sammlung</i> , Wien 1819.	1
104	<i>Razgovor koga vile ilirkinje imadoshe u pramalitje godine 1835</i> , u Karlovcu 1835.	1
105	[Bogoslav Šulek], <i>Šta nameravaju Iliri?</i> , u Beogradu 1844.	1

106	Niccoló Tommaseo, <i>Iskrice</i> , izdao Ivan Kukuljević Sackinski, u Zagrebu 1844.	1
107	Ljudevit Vukotinović, <i>Prošastnost ugarsko-horvatska. Dio 1</i> , Zagreb 1844.	1
108	Matija Topalović, <i>Tamburaši ilirski</i> , Osek 1842.	1
109	Eugen Wesely, <i>Serbische Hochzeitslieder / herausgegeben von Wolf Stephansohn Karadgich</i> , Pesth 1826.	
110	Johann Caspar Lavater, <i>Von der Physiognomik</i> , Leipzig 1778.	1
111	[Eduard Glatz], <i>Deutsche Xenien aus und für Ungarn</i> , Leipzig 1842.	2
112	Mos[es] Mendelssohn, <i>Phädon, oder, Über die Unsterblichkeit der Seele</i> , Reutlingen 1784.	1
113	Gr[egor] Dankowsky, <i>Fragmente zür Geschichte der Völker ungarischer und slawischer Zunge</i> , Presburg 1825.	1
114	Jakob Jonas Björnståhls, <i>Briefe auf seinen ausländischen Reisen</i> , Stralsund 1778.	6
115	Christian Friedrich Schlosser, <i>Ständische Verfassung</i> , Frankfurt am Mayn 1817.	1
116	Uroš Milankovich, <i>Weltorganismus</i> , Wien 1841.	1
117	Christian Friedrich Schlosser, <i>Über Staatsverfassung und Staatsverwaltung</i> , Frankfurt am Main 1816.	1
118	<i>Jahrbücher der Litteratur</i> , Wien. Jahrgang 1818.	4
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1824.	4
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1825.	4
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1826, 1, 2. und 4. Band.	3
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1827, 4. Band.	1
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1828, 3. und 4. Band.	2
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1829, 1, 2. und 3. Band.	3
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1830, 1. und 4. Band.	2
	<i>Detto</i> , Jahrgang 1831, 1. Band.	1
119	Prince Maximilian zu Wied-Neuwied, <i>Reise nach Brasilien in den Jahren 1815 bis 1817</i> , Wien 1825.	3
120	Pindar, <i>Epinicia graece</i> , Lipsiae 1811.	1
121	Georg David Kypke, <i>Die hebräische und chaldäische Grammatik</i> , Breslau 1757.	1
122	Karl Lachmann, <i>Novum Testamentum Græce, ex recensione Caroli Lachmanni</i> , Berolini 1831.	1
123	Wilhelm Traugott Krug, <i>Philosophische Werke</i> , Wien 1818.	8
124	Josephus Werner, <i>Metaphzsica. Pars secunda</i> , Pestini 1835.	1

125	Pál Wallaszky, <i>Conspectus rei publicae literariae in Hungaria</i> , Buda 1808.	1
126	Alexandar Blaskovics, <i>Status politico-iuridicus i. Regni Hungariae</i> , Pesth 1834.	1
127	Fr. Borg. Keri, <i>Imperatores Orientis</i> , Tyrnavite, 1744.	1
128	Jan Herkel, <i>Elementa Universalis Linguae Slavicae</i> , Buda 1826.	1
129	Johann Francisci Buddaei, <i>Praeces christianaе</i> , Lipsiae 1728.	1
130	Athanasius Kircher, <i>Magneticum Naturae Regnum</i> , 1667.	1
131	Ioannis Argenis Barclai, <i>Latine</i> , Norimbergae 1673.	1
132	Levini Lemnii, <i>De Miraculis Occultis Naturae</i> , Antwerpen 1564.	1
133	Comenius Johann Amos, <i>Janua linguarum reserata</i> , Dantisci 1643.	1
134	Comenius Johann Amos, <i>Physicae synopsis</i> , Lipsiae 1633.	1
135	<i>Московски набљудаишељ</i> , у Москви 1835, 1 до 7 и 9 до 20. <i>Detto</i> , година 1836, част 6.	19
136	Божидар Петрановић, <i>Србско-галмаиински маџазин. Љубишељ ѿрсовеишеиенија</i> , за лето 1840, у Задру.	1
137	Јован Пачић, <i>Сочиненија ѿснословска</i> , у Будиму 1827.	1
138	Јоаким Вујић, <i>Србски вожд Георѿие Пеиѿровић иначе наречени Црни</i> , у Београду 1843.	1
139	Тома Кемпијски, <i>Похвала Марку Аврелију</i> , превео с француског Димитрије Матић, у Београду 1844.	1
140	Петар Радовановић, <i>Краиико сочинение аниѿројолоише или Наука о човеку</i> , у Београду 1844.	1
141	Јован Стерија Поповић, <i>Владислав</i> , у Београду 1843.	1
142	Волтер, <i>Волѿерова Заира</i> , превео Милан Давид Рашић, у Новом Саду 1843.	1
143	Андрија Качић Миошић, <i>Песнословка илиише ѿвесише о народу славенском</i> , устројио Гаврило Ковачевић, у Будиму 1818.	1
144	Мавро Орбин, <i>Истиѿориоѿраѿиа народа Славјанских</i> , у Санктпетербургу 1722.	1
145	Јован Коллар и Јован Пачић, <i>Именослов славенски</i> , у Будиму 1828.	1
146	Адам Драгосављевић, <i>Посиѿанак славенски слова</i> , у Београду 1840.	1
147	<i>Časopis českého Muzeuma w Praze 1840</i> , 14. година, свеска 1. <i>Detto 1843</i> , 17. година, свеска 1.	1
148	Joseph Wenzig, <i>Blüthen Neuböhmischer Poesie</i> , Prag 1833.	1
149	Antonm Jaroslav Puchmayer, <i>Basne</i> , w Praze 1833–1836.	2
150	Tablic Bohuslav, <i>Boileau Umění Básniřské</i> , Budin 1832.	1

151	Tablic Bohuslav, <i>Anglické Múzy w Česko-slowenském Oděwu</i> , Budin 1831.	1
152	Jan Kamensky Amos, <i>Přemyslawánj o dokonalosti křest'anské</i> , w Pesti 1843.	1
153	Jan Tomiček, <i>Basne</i> , w Praze 1840.	1
154	Arn Raupach, [Simeon Karel Macháček], <i>Newolnjci, aneb Isidor a Olga</i> , Prag 1834.	1
155	Ssimon Lomnický, <i>Tobolka zlatá</i> , w Praze 1791.	1
156	W. Wladiwoje Tomek, <i>Děje země české</i> , w Praze 1843.	1
157	[Ignacy Krasicki], <i>Wiersze X. B. W.</i> , w Warszawie 1784.	1
158	Stanko Wraz, <i>Gusle i tambura. Stihotvor</i> , u Pragu 1845.	1
159	Jósef Mroziński, <i>Pierwsze zasady gramatyki języka polskiego</i> , Warszawa 1822.	1
160	Jozef Muczkowski, <i>Gramatika jezika polskiego</i> , Krakow 1836.	1
161	Karol-Boloz Antoniewicz, <i>Sonety</i> , w Lwowie 1828.	1
162	Jozef Muczkowski, <i>Zbidr najcelniejszych i najrzadszych rymolworców polskich z wieku XVI i XVII, I Tomik. Rytmy Mikolaja Sepa</i> , w Poznaniu 1827.	1
163	Antoni Krzyżanowski, <i>Dagiskan. Trajedyja</i> , Poznan 1842.	1
164	[Jerzy Daniel Seyler], <i>Historia Zycia Najjasniejszego Stanislawia I. Krola Polskiego</i> , 1744.	
165	Antoni Zygmunt, Helzel, Jerzy Samuel Bandtkie, [<i>J.S. Bandtkie w stósunku do spóeczności i literatury polskiej</i>], Krakow 1836.	
166	[Сима Милутиновић Сарајлија], <i>Одјев на њревраиџни сѣрмо-лав њреболесној Ивана Соколовића назови Кабларца од здравог Срба Србовића озбиљског Овчарца</i> , у Београду 1843.	1
167	Др П. Јовановић, <i>Цвешак на њроб Г. Љубице</i> , у Новом Саду 1843.	1
168	Милош Радојчић, <i>Србска зора. Сѣихови</i> , у Будиму 1843.	1
169	<i>Глас народа срѣској</i> , у Београду 1843.	1
170	[Константин Николајевић], <i>Коресѣонденција из Париза или финансијални и њрѣовачки њројекѣи од једној ѣиѣшомца србској ѣравѣиљсѣива</i> , у Београду 1843.	1
171	<i>Факѣиически ѣридаѣѣак к криѣиически исѣослованоме освешленију најновију ѣрикљученија Србије с јуридикеско-ѣубличне сѣране</i> , у Београду 1842.	1
172	Турске дипломе рукописне, 13 комада	
173	[Sigismund] Carlowsky, <i>Logica</i> , [Kascliau 1819.]	1
174	[Franja Ksaver ?] Begru, није наведен наслов дела, прим. МЈ.	1
175	[O. Wigand], <i>Croquis aus Ungarn</i> , [Leipzig 1843.]	1

Од Николе Лете, грађана београдског, дароване:		
176	Denis Diderot, D' Alambert, <i>Encyclopédie</i> , Geneve 1778.	38
Од године 1842. при Лицеуму налазеће се:		
177	Carl Friedrich Bachmann, <i>System der Logik</i> , Leipzig 1828.	1
178	[E. v. Rotteck, Politz u. Becker,] Julius Löwenberg, <i>Historisch-geographischer Atlas zu den allgemeinen Geschichtswerken in 40 colorirten Karten</i> , [Breslau 1836. или 1839]	1
Од господина Вукашина Радишића бившег професора дароване:		
179	A[lexandros] R[izos] Rangabé, <i>Encyclopaedie</i> , [?]	1
Од господина Ђуре Милутиновића (слепог), 1844. представившег се у Београду 9. септембра, наслеђене:		
180	Доситеј Обрадовић, <i>Дела Доситеја Обрадовића 1–4</i> , Београд 1833–1836.	4
181	Доситеј Обрадовић, <i>Езојове и њорчих разних баснојворцев... басне</i> , у Лајпцигу 1788.	1
182	Атанасије Теодоровић, <i>Историја Русије</i> , у Београду 1837.	1
183	<i>Грлица. Календар црнојорски</i> , за године 1835, 1836, 1837, 1838, 4 части, [издао Димитрије Милаковић], у Цетињу.	1
184	Милован Видаковић, <i>Историја славено-сербскога народа</i> , част IV, у Београду 1833.	1
185	Сима Милутиновић, <i>Историја Србије: од њочейка 1813-е до конца 1815-ије њодине</i> , у Лајпцигу 1837.	1
186	<i>Новине србске</i> , у Београду, од године 1834. до 1839, или од I до VI године.	6
187	Аврам Бранковић, <i>Прејлед и лејточислено означение у царстџу историе свемирне: од њочейка свејша до данас</i> , у Будиму 1828.	1
188	Плутарх, <i>Зерцало сујружесџива њо јесџ Плутарха Херонеа Слово оДолжностџи Сујружесџива</i> , превео Георгие Захариевич, у Будиму [Земуну] 1808.	1
189	<i>Злајни извор домостџројџельсџива или Лондонски фамилиарни рецејџи и новоизобретџене џајне џрироде, част I</i> , [превео са немачког] Јован Николић, у Београду 1833.	1
190	Гаврило Ковачевић, <i>Песма о случајној буни Срба џројџив дајја</i> , у Београду 1832.	1
191	<i>Београдска лира: календар</i> , за године 1833. и 1835.	2
192	Андрија Качић Миошић, <i>Песнословка илијџи џовесџ о народу славенском</i> , устројио Гаврило Ковачевић, у Будиму 1818.	1
193	Карл Готлиб Крамер, <i>Возарска девица</i> , превео Стефан Марковић, у Карлштату [Карловцу] 1830.	1

194	Јован Рајић, <i>Бој змаја с орлови</i> , у Београду 1840.	1
195	<i>Возсаединеније унијата с православном црквом у Руској империји</i> , [превео Димитрије Тирол], у Москви 1841.	1
196	[Шанкара], <i>Содржаније морални израженија индијског философа Санакена</i> греческом и италијанском језику преведено од капетана Николе Кефале, превео Јосиф Ребрић, у Београду 1840.	1
197	[Петар Петровић Његош], <i>Пустинњак цетињски</i> , у Цетињу 1834.	1
198	Јевтимије Ивановић, <i>Крајке поуцијелне беседе у дане недељне и празничне</i> , у Новом Саду 1838.	1
199	Герасим Георгијевић, <i>Знаменији догађаји новије србске историје</i> , у Београду 1838.	1
200	Милован Видаковић, <i>Благовонији крин целомудренија љубве либо сирадашелна њовеси Велимира и Босиљки</i> , у Будиму 1811.	1
201	Јосиф Вукмировић, <i>Фронисис и Софија</i> , у Крагујевцу 1834.	1
202	Димитрије Тирол, <i>Полиитическо земљеописаније</i> , у Београду 1832.	1
203	Вук Стефановић Караџић, <i>Милош Обреновић, кнез Србије или праћа за српску историју нашега времена</i> , у Будиму 1828.	1
204	[Плутарх], <i>Два советијелна слова Плушарха Херонеа о воситијанију деиши и Исокраиша Рејтора о блајонрави јуносити</i> , превео Георгије Захаријевич, у Будиму 1807.	1
205	Аврам Бранковић, <i>Каракиериситика или описаније народа њо целој земљи живећеи</i> , у Будиму 1827.	1
206	Јован Стерија Поповић, <i>Милош Обилић</i> , у Будиму 1828.	1
207	Јован Стејић, <i>Забаве за разум и срце 1 и 2</i> , у Бечу 1828. и Будиму 1831.	1
208	<i>Забавник</i> , за године 1833-1836, сачинио Димитрије Давидовић, у Крагујевцу и Београду.	4
209	Јоаким Вујић, <i>Училишние добродетели</i> , у Будиму 1823.	1
210	Гаврило Ковачевић, <i>Венец целомудрија</i> , у Будиму 1828.	1
211	<i>Банашки алманах 1 и 2</i> , Димитрије Тирол, у Темишвару 1827. и 1828.	2
212	<i>Даница 1-4</i> , издао Вук Стефановић Караџић, у Бечу 1826-1829.	4
213	[Марко Тулије Цицерон], <i>Дијалоги Цицероново о њријашелситиву</i> , превео Григорије Лазић, у Београду 1836.	1

214	Јован Хацић-Светић, <i>Сийнице језикословне I</i> , у Новом Саду 1837.	1
215	Сима Милутиновић, <i>Сербијанка и неколике њеснице, 5. часћ</i> , у Липисци 1826.	1
216	Сима Милутиновић, <i>Исћорија Церне Горе од искона до новијеја времена</i> , у Београду 1835.	1
217	Лазо Зубан, <i>Брачни њоклон младим суѡружницима, заручницима и онима који мисле да њо буду</i> , у Београду 1833.	1
218	Сима Милутиновић, <i>Зорица</i> , у Будиму 1827.	1
219	Георгије Магарашевић, <i>Исћорија наиважнији њолићични европскеи ѡриклъченија од Виенској мира 1809. до 1821</i> , у Бечу 1823.	1
220	[Георгије Магарашевић], <i>Дух сѡисанија Досиѡејеви</i> , у Будиму 1830.	1
221	Живан Теодоровић, <i>Оѡисаније разни живоѡа ѡриклъченија војводе србској Стефана Јакшића, часћ I</i> , у Будиму 1829.	1
222	Евстатие Михајловић, <i>Освеѡа и судбина или Драѡомир жуѡан ѡребѡнски, часћ I и 2</i> , у Будиму 1833.	1
223	Јефта Поповић, <i>Милошијага</i> , у Будиму 1829.	1
224	Ален Рене Лесаж, <i>Сила ѡријашељсѡва или Дон Жуан и Дона Теодора</i> , превео Димитрије Тирол, у Београду 1838.	1
225	Василије Чокрљан, <i>Србски родољубац</i> , у Будиму 1832.	1
226	Георгије Лазаревић Зорић, <i>Краѡкое руководсѡво к ѡознанију всемирне исћорије</i> , у Санктпетербургу 1826.	1
227	Атанасије Николић, <i>Љуба Миланова</i> , у Будиму 1830.	1
228	Георгиј Захаријадис, <i>Руководсѡво к славенској ѡрамаѡици</i> , у Будиму 1830.	1
229	Георгиј Захаријадис, <i>Хранилищѡе илиѡи амајлија</i> , у Вијени 1837.	1
230	Сима Милутиновић, <i>Троесесѡарсѡво или Србске ѡри милине</i> , у Лајпцигу 1837.	1
231	Григорије Лазић, <i>Просѡа наравна исћорија</i> , у Будиму 1836.	1
232	<i>Наѡолеона Бонаѡарѡа себе исћоѡа оѡис</i> , са немачког превео Лазо Зубан, у Београду 1834.	1
233	Јован Петров, <i>Збирка разни ѡлезни ѡредмеѡа, часћ I</i> , у Београду 1843.	1
234	Атанасије Николић, <i>Краљевић Марко и Араѡин</i> , у Београду 1841.	1
235	Ален Рене Лесаж, <i>Жил Блаз Санѡиланац</i> , превео са немачког Лазо Зубан, у Београду 1843.	1

257	Јосиф Миловук, <i>Прошак за ѿолкованије и красну ону кулу у селу које је у у Лейойису часѿици 18-ѿој ѿечайано</i> , у Будиму 1829.	1
258	<i>Оѿац или мисли чедољубивої оца</i> , [превео Димитрије Владисављевић], у Карлштату [Карловцу] 1832.	1
259	Вук Стефановић Караѿић, <i>Жиѿије Ђорђија Арсенијевића Емануела</i> , у Будиму 1827.	1
260	Јован Стејић, [<i>Забаве за разум и срце 3</i>] <i>Сабор исѿине и науке</i> , у Београду 1832.	1
261	Јован Стерија Поповић, <i>Живої и вишејска војевања славної кнеза ейирскоїа Ђорђа Касѿриоѿа Скендербегїа</i> , у Будиму 1828.	1
Од господина Сергије Николића, професора права природног при Лицеуму, дана 23. октобра 1844. дароване:		
262	<i>Neue Hand-Bibliothek für Staatswirthschaft, National-Oekonomie und Finanzwissenschaft</i> , Wien 1814, 1815: [Gottlieb Hufeland, <i>Neue Grundlegung der Staatswirthschaftskunst 1–2</i> , 1815] [Julius von Soden, <i>Lehrbuch der National-Oekonomie</i> , 1815] [Jean Baptiste Say, <i>Abhandlung über die National-Ökonomie 1–2</i> , 1814] [Jean Baptiste Say, <i>Abhandlung über die National- Ökonomie 4–5</i> , 1814] [Julius von Soden, <i>Die National-Oekonomie 1–3</i> , 1815] [Adam Smith, <i>Untersuchung über die Natur und die Ursachen des Nationalreichthums 1–3</i> , 1814] [Charles Ganilh, <i>Untersuchungen über die Systeme der politischen Ökonomie 1–2</i> , 1814]	15
Од господина Константина Матића, рачуноиспитатеља [Главне] контроле Књажевине Србије, 9. децембра 1844. поклоњене:		
263	[Emmel Helfrich], <i>Sylva quinquelinguis vocabulorum et phrasium Germanicae, Latinae, Graecae, Hebraicae, Gallicae linguae...</i> , Basiliae 1592.	1
Од господина Јована Гавриловића, начелника Одељења промишљености [Попечитељства финансија] 1844. године поклоњене:		
264	<i>Leipziger Meßkatalog, d. i. Verzeichniss der sämtlichen Bücher et Landkarten, welche in den Jahren 1828, 1829, 1831–1835, 1838, 1843, 1844. in Deutschlands ersch sind.</i>	11

265	<i>Verlags-Cataloge der grössten Buchhandlungen Deutschlands</i>	11
266	Wilhelm Engelmann, <i>Bibliotheca mechanico-technologica</i> , Leipzig 1834.	1
267	[Pierre] Jauffret, <i>Über die Verfertigung des Düngers</i> , Prag 1842.	1
Од господина Јанка Шафарика, професора физике, 1844. поклоњене:		
268	<i>Собрание актов, относящихся к обозрению истории армянскою народа, 1–3</i> , Москва 1833–1838.	3
269	<i>О действиих Комиссии, учрежденной в Москве для разбора и призрения просящих милосердия в 1839 г.</i> , Москва 1840.	1
270	[Михаил Петрович Погодин], <i>Критическое обозрение книги Ф. Л. Морошкина 'Исторические исследования о руссах и славянах'</i> , Санктпетербург 1842.	1
271	Оде и песме у разним приликама издаване	14
272	Песмице за разне прилике	5
273	<i>Račun od Matice za narodno knjižestvo : sabrane po nastojaniju Čitaonice zagrebačke : za godinu 1842. i 1843.</i> [u Zagrebu 1843, 1844.]	1
274	[Сима Милутиновић], <i>Одзив на одзив 1839-е год.</i> , у Пешти 1839.	1
275	Ђорђе Малетић, <i>Три обраћања: истинити догађаји у Босни. У две књиге</i> , у Београду 1844.	1
276	[Jozeffy] <i>Jozefiho Pawla Pastyrsky List poslaný ku slawné Evangelické Cjrkwi A. W. Niredházske</i> , Pest 1840.	1
277	<i>Tacitowa Germania</i> , Prel. K. Winarického, Prag 1840.	1
Од господина Ђуре Милутиновића (Црногорца) наслеђена:		
278	Различна писма више мање знаменита за историју србску и од славни људи	118
Од господина Глише Возаровића, књигопродавца, 1844. поклоњени:		
279	Писма знаменити људи	6
280	Образ сликован у природној величини господина Ђуре Милутиновића Црногорца	1
Од господина Константина Бранковића, професора филозофије при Лицеуму Књажевине Србије године 1844. поклоњене:		
281	Јован Филиповић, <i>Филозофија права</i> , у Београду 1839.	1
282	P. Augustino Schelle, <i>Compendium Historiae Universalis</i> , Posonii 1808.	1

283	[Wilibald] Berger, <i>Ist es eine Sünde Freimaurer zu werden?</i> , [Wien] 1784.	1
284	János Balásházy, <i>Az 1831dik esztendői Felső Magyarországi zendüléseknek történeti leírása</i> , Pest 1832.	1
285	<i>Phaedri, Aviani et Faerni Fabulae</i> , ed. [Carl Hermann] Weise, Lipsiae 1829.	1
286	[Aulus Persius Flaccus, Decimus Junius Juvenalis], <i>A. Persii Flacci et D. Jun. Juvenalis Satirae</i> , Lipsiae 1829.	1
287	[Marcus Tullius] Cicero, <i>De officiis</i> , Venetiis 1672.	1
288	[Marcus Tullius Cicero], <i>M.T. Ciceronis Epistolae Selectae</i> , Norimbergae 1800.	1
289	[Marcus Tullius Cicero], <i>M.T. Ciceronis Epistolae Selectae</i> , Pestini 1807.	1
290	[Friedrich] Gedike, <i>Lateinische Chrestomathie für die mittleren Klassen, aus den klassischen Autoren gesammelt</i> , Berlin 1796.	1
291	[Теофан Прокопович], <i>Первое учение ойпроком</i> , Римник 1726.	1
292	P[ál] Nagy, <i>Historia universalis gentium : statistico-geographico, politico critica : quam in usum auditorum</i> , Budae 1824.	1
293	<i>Historisches Taschenbuch: mit besonderer Hinsicht auf d. östereich. Staaten</i> , Wien 1805.	1
294	Евгеније Ђурковић, <i>Право наслеђија</i> , у Будиму 1823.	1
295	K[arl] G[eorg] Rumi, <i>Theoretisch-practische Anleitung zum deutschen prosaischen Stil</i> , Wien Schaumburg 1813.	1
296	P. Chompre, <i>Selecta latini sermonis exemplaria e scriptoribus probatissimis</i> , Budae 1798.	1
297	Carl Christian Erhard Schmid, <i>Philosophische Journal</i> , Jena 1794.	1
298	[Franz Kratter], <i>Briefe über den itzigen Zustand von Galizien</i> , Leipzig 1786.	1
299	[August von Kotzebue], <i>August von Kotzebue's Selbstbiographie</i> , Wien 1811.	1
300	Titus Livius, <i>Opera quae supersunt omnia</i> , Patavii 1759.	3
301	Christian Felix Weisse, <i>Lesebuch Gemeinnütziges</i> , Wien 1808.	1
302	[Carl Anton von] Martini, <i>De lege naturali positiones</i> , Budae 1795.	1
303	Мареј Костић, <i>Примери добродетели, часи I и II</i> , у Новом Саду 1838.	2
304	<i>Erbadel über den mit Unrecht verfolgten. Von einem Patrioten</i> , Leipzig 1808.	1
305	A[ntal] Balinth, <i>Gyűjtemény a főbb iskolákban magyar nyelvet tanuló ifjuságnak számára</i> , Szeged 1826.	1

306	[Беляев Василий], <i>Ансельмовы размышления о искуплении рода человеческого</i> , Москва 1783.	1
307	<i>Морално девическо оїледало или Нуждни увейти за све зрелијега возрасїа девице</i> , [са немачког превео] Петар Петровић, у Будиму 1836.	1
308	[Лука Милованов Георгијевић], <i>Луке Милованова Оиїиї насїавлења к Србској сличноречности и слогомјерју или просодии: По новом правописања начину сматрајући на повод к новој весма нуждној Србској Писменици или Језиконауку сїисан 1810. Издао ја Вук Сїефановић Караџић</i> , у Бечу 1833.	1
309	[Јохан Игнац фон Фелбигер], <i>Руководсїтво к честїносїи и љравосїи</i> , српски и немачки, [на српски превео Атанасије Деметеровић Секереш], у Бечу 1787.	1
310	Anton Wilhelm Gustermann, <i>Die Ausbildung der Verfassung des Königreiches Ungern aus der Geschichte, und den Gesezen dieses Reiches dargestellt</i> , Wien 1811.	1
311	<i>Die Biene, eine Zeitschrift</i> , Pest 1830.	1
312	P. Chompre, <i>Selecta latini sermonis exemplaria e scriptoribus probatissimis, Volum VI</i> , Budae 1798.	1
313	Vercelli Sal. Verona <i>La Piramo e Tisbe. Tragedia</i> , Livorno 1833.	1
314	<i>Montechi und Capuleti</i> , oper von Bellini, deutscher text.	1
315	[Gioachino Rossini], Theodor von Haupt, <i>Wilhelm Tell</i> oper, 1. und 2. theil, Pesth 1830.	2
316	Ritter von Seyfried, <i>Zampa</i> , oper	1
317	Josef Thürmer, <i>Fundamental-Philosophie</i> , Wien 1827.	1
318	Jakob Salat, <i>Grundzüge der allgemeinen Philosophie</i> , München 1820.	1
319	<i>Institutiones ad Eloquentiam</i> , [издавач] Vindobonae, [Wien] 1820.	1
Од господина Јелисеја Вукаиловића, секретара Управитељства вароши Београда, поклоњене:		
320	[Philippe-Louis Gérard], <i>Les leçons de l'Histoire, ou lettres d'un père à son fils, sur les faits intéressans de l'histoire universelle...</i> Paris 1802 [-1812], у 6 части.	6
Од господина Стефана Лазаревића, књиговецца у Београду, 10. јануара 1845. дароване:		
321	William Wilkinson, [Jean Bernard Marie Alexandre Dezos de La Roquette], <i>Tableauhistorique, géographique e et politique de la Moldavie et de la Valachie</i> , Paris 1824.	1
322	Christoph Girtanner, <i>Historische Nachrichten und politische Betrachtungen über die französische Revolution</i> , Berlin 1797.	1

323	<i>Armeebefehl</i> , Wien 1806.	1
324	<i>Dienst-Reglement für die kaiserliche königliche Infanterie</i> , Wien 1808.	1
325	Jakob Salat, <i>Vernunft und Verstand 1–2</i> , Tübingen 1808.	2
326	Pedro Mexía, [Johann Andreas Matth], <i>Sylva Variarum Lectionum Das ist: Historischer Geschicht- Natur- und Wunder-Wald, ...</i> , Nürnberg 1669.	1
327	[Август Коцебу], <i>Достопамятний юг жизни Августа Коцебу, или заточение его в Сибирь и возвращение оттуда</i> , перевел Василий Степанович Кряжев, Москва 1806.	1
328	[Јозеф фон Зоненфелд], <i>Полицаи. По изложенију ĩ. Соненфелса сербским језиком даровани</i> [од Симеона Петровића], у Будиму 1813.	1
329	Милован Видаковић, <i>Историја о њрекарском Јосифу</i> , у Београду 1844.	1
330	Девет ода и мали сачиненија заједно везани, од почетка 19. столетија.	1
331	[Felix Maurer, Giambattista della Porta], <i>Amphitheatrum magiae universae theoreticae & practicae</i> , Nürnberg 1714.	1
332	<i>Лейџоис Србски</i> , за годину 1827. част 10. и за 1829. част 19, у Будиму.	1
333	Аврам Бранковић, <i>Прејлед и лейџоислено означение у царствију историје свемирне: од њочейка свейа до данас</i> , у Будиму 1828.	1
334	[Константин Павловић], <i>Повесџ о коначном изиблиенију целајо францускајо воинсџива у Северној сџирани сбишиемсја лейџа 1812</i> , превео Пантелејмон Михаиловић, у Будиму 1818.	1
335	Friedrich Schiller, <i>Geschichte des dreißigjährigen Kriegs, 2, 3 theil</i> , Wien 1810.	1
336	Albrechts von Haller, <i>Vorlesungen über die gerichtliche Arzneiwissenschaft</i> , Bern 1782	1
337	<i>Medicinish-chirurgische Zeitung</i> , ed. [Johann Jakob] Hartenkeil, Band III, Salzburg 1795.	1
338	[Пьер Бланшар], <i>Плутарх для юношества или Жития славных мужей всех народов</i> , перевел с францускаго Федор Глинка, част I и II, Москва 1816.	1
339	Јоаким Хајнрих Кампе, <i>Крајика наука о души челоवेशкој</i> , превео Стефан Рајић, [у Будиму] 1808.	1
340	[Карољ Кишфалуди], <i>Лейџа Гркиња. Жалосно њозоришије у шесџ дејсџава</i> , са мађарског превео Константин Исаковић, у Новом Саду 1838.	1

341	Василије Суботић, <i>Преїлед биїке Косовоїльске</i> , у Новом Саду 1840.	1
342	<i>Краткая священная история церкви Ветхий и Новаїо завета</i> , Санкт Петербург 1822.	1
343	Георгије Лазаревић Зорић, <i>Країкое руководсїво к їознанију всемирне исїїорїје</i> , у Санктпетербургу 1826.	1
344	[Johann Georg August] Galletti, <i>Lehrbuch der alten Staatengeschichte</i> , Wien 1805.	1
345	Јован Стерија Поповић, <i>Зла жена. Весело їозоришїе</i> , у Новом Саду 1838.	1
346	<i>Познатиї сїрашило. Весела їїра у два деїсївија</i> , превео с талијанског Антони Арнот, у Будиму 1835.	1
347	Јосиф Миловук, <i>Зачаїїе и исїїино основание Маїїице сербске</i> , у Будиму 1829.	1
348	Георгије Лазаревић Зорић, <i>Расад мудросїи</i> , у Новом Саду 1839.	1
349	<i>Часослов на славянском болгарском наречет</i> , издао Никола [Кара]Стојанов житељ Самоковски, у Београду 1833.	1
350	Милован Видаковић, <i>Велимир и Босиљка</i> , у Београду 1844.	1
351	12 комада рукописних свезака о војеним наукама у Аустрији.	
352	7 комада различних мапа и ландкарата старих.	
353	48 комада различних начертанија, планова и изображенија.	
	Од Светозара Јовановића, слушаоца филозофије II године у Лицеју, дароване:	
354	<i>Rhetorica et orationes ex auctoribus classicis, comp. pro scholis</i> [без имена аутора, места и године издања]	1
355	[Carl Anton von] Martini, <i>De lege naturali positiones</i> , Budae 1795.	1
356	<i>Deutsche Sprachlehre</i> , Wien 1749.	1
357	Emmanuelis Alvari, [<i>De institutione</i>] <i>grammatica</i> , Tyrnaviae 1746.	1
358	Emanuele Tesauro, Emanuele Filiberto Panealbo, <i>D. Emmanuelis Thesauri comitis & maiorum insignium equitis Inscriptiones quotquot reperiri potuerunt</i> , Bononiae 1674.	1
359	<i>Institutionum Grammaticarum Latinae Linguae, Pars Tertia ad usum scholarum regni Hungariae et Provinciarum eidem Adnexarum</i> , Budae et Tyrnaviae 1787.	
360	<i>Elementa Juris naturae in usum scholarum</i> , Budae 1791.	1
361	<i>Elementa linguae latinae in usum scholarum Regni Hungariae</i> , Budae 1784.	1

362	Henricus Sels, <i>Initia Philosophiae theoreticae in usum praelectionum suarum congegit Henricus Sels philosophiae professor, Budaе 1795.</i>	
363	[Jean Heuzet], <i>Selectae e profanis scriptoribus historiae, Taurini 1741.</i>	1
364	Jac Facciolatus, Orazio Tursellinus, <i>Particulae Latinae orationis, Tyrnaviae 1781.</i>	1
365	Lucius Aeneus Seneca, <i>Memorabilia</i> [без места и године издања] ¹⁶	1
366	<i>Elementa matheseos purae in usum academicarum Regni Hungariae, Budaе 1798.</i>	1
367	[Giuseppe] Gatti, <i>Sales poetici, proverbiales, et jocosi, Vienna 1703.</i>	1
368	<i>Новине србске из царсѣвујушћей ірага Виене, издавач Димитрије Давидовић, од године 1814, друге половине.</i>	1
Од господина Алексија Околског, професора француског језика, 1844. дароване:		
369	[Grzegorz Knapski], Benedykt Woronowski, <i>Slownik Polsko-Lacinski I-II, Kalisz 1769.</i>	2
Један знаменити комад камена званог Marienglas из Сибира.		
Од господина Милоша Поповића, уредника Србских београдских новина, 20. јануара 1845. дароване.		
370	Божидар Петрановић, <i>Србско-галмашински маџазин. Љубишћелъ ѣросвешћенија, за 1836, 1837, 1839.</i>	3
371	<i>Народни србски оіласишћелъ, година I, свеска 1, уредник Јован Николић, у у Београду 1841.</i>	1
372	<i>Србска іччела, за године 1831, 1832, 1833, 1834, 1835 уредник Павле Стаматовић, у Будиму.</i>	5
	<i>Исћо дело за године 1838, 1839, 1840. у Новом Саду и за 1841. у Сегедину.</i>	4
373	Тома Кемпијски, <i>Похвала Марку Аврелију, превео с француског Димитрије Матић, у Београду 1844.</i>	1
374	Јован Рајић, <i>Прибавление содержашћие Важнаја іисменнаја Доказайелсћива к изјасненију исћорији славенских народов, в Виене 1795.</i>	1
375	[Стефан Новаковић], <i>Dissertatio Brevis ac Sincera Hungari Auctoris de Gente Serbica perperam Rasciana dicta ejusque Meritis ac fatis in Hungaria : Cum Appendice Privilegiorum eidem Genti elargitorum, 1790.</i>	1

¹⁶ Овде је вероватно реч о некој погрешци, јер Сенека није написао дело под називом Меморабилиа.

376	Аврам Бранковић, <i>Прејлед и лејочислено означение у царстѣву истѣорие свемирне: од ѿочейка свейша до данас</i> , у Будиму 1828.	1
377	Милован Видаковић, <i>Грамматѣика сербска</i> , у Пешти 1838.	1
378	Милош Поповић, <i>Фрулица</i> , у Новом Саду 1839.	1
379	Евстатије Михајловић, <i>Илири и Србљи</i> , у Новом Саду 1843.	1
380	Ален Рене Лесаж, <i>Жил Блаз Санѣиланац</i> , превео са немачког Лазо Зубан, част 7 и 8, у Београду 1843.	1
381	<i>Србски конјрес од і. 1837. у Карловцима</i> , у Новом Саду 1839.	1
382	Атанасије Теодоровић, <i>Истѣорија Русије</i> , у Београду 1837.	1
383	Волтер, <i>Волѣерова Заира</i> , превео Милан Давид Рашић, у Новом Саду 1843.	1
384	[Божидар Петрановић], <i>Истѣорија јеврејској књижесѣтва</i> , у Карлштату 1834.	1
385	Јован Хацић-Светић, <i>Суг о Грамматѣики [і. Векослава] Бабукића</i> , у Будиму 1838.	1
386	[Сима Милутиновић], <i>Оиѣзив на ѿозив 1839-е ѿог.</i> , у Пешти 1839.	1
387	Милош Светић [Јован Хацић], <i>Уѣѣук II или Огѣовор на Вуков Огѣовор на лажи и оѣагане у Србскоме Улаку, (ѣеч. у Бечу 1844)</i> , у Београду 1844.	1
388	[Bogoslav Šulek], <i>Šta nameravaju Iliri?</i> , у Београду 1844.	1
389	[Istvan] Werboczi, <i>Werboczius illustratus; sive, Decretum tripartitum juris consuetudinarii incyli Regni Hungariae, Turnaviae</i> 1763.	1
390	Ignaz de Luca, <i>Practische Staatskunde von Europa</i> , Wien 1796.	1
391	Gregorius Dankovsky, <i>Fragmente zür Geschichte der Völker ungarischer und slawischer Zunge nach den griechischen Quellen bearbeitet</i> , Presburg 1825.	1
392	Szepeshazy und J. C. v. Thiele, <i>Merkwürdigkeiten des Königreichs Ungarn</i> , Kaschan 1825.	1
393	[Дон Геј], <i>Басни ѿсподина Ге. с англискою на французској, а с сею на руској язык переведенные</i> , Москва 1783.	1
394	Христијан Самуил Шмид, <i>Истѣорическое размојреније војпроса јесѣ ли христијанство в Бохемији и Моравији чрез Методија по ученију греческија или латинскија цркве введено?</i> , у Будиму 1783.	1
396	<i>Stimmen aus Ungarn angeregt durch den bevorstehenden Landtag</i> , [издавач] Erlangen 1843.	1
397	<i>Jurende's vaterländischer Pilger</i> , 30 Jahrgang, 1843, Brünn.	1

398	Stephan Leschka, <i>Elenchus vocabulorum europaeorum cum primis slavico-magyarici usus</i> , Budae 1825.	1
399	<i>Gitrenka, čili výbornější práce učenců Česko-Slovenských</i> , Levoča 1840.	1
400	<i>Plody zboru učendů řeči českoslowanské přešporského</i> , Prespork 1836.	1
401	Josef Kr. Chmelensky, <i>Kytka</i> , na rok 1836, 1837, Prag.	2
402	Jonáš Záborský, <i>Bágly</i> , Sw. Mikulaš 1840.	1
403	<i>Apologia to jest Obrana národnosti Slowanské</i> , Budin 1841.	1
404	Захарија Орфелин, <i>Ода на восїоминание вїшораїо Христїова їришесївїя</i> , у Бечу 1783.	1
405	Мојсеј Живојиновић, <i>Скиїничка конфузија или Несїорово їокајање</i> , у Београду 1845.	1
406	<i>Московский журнал</i> , част VII, Москва 1792.	1
407	<i>Преїлед сїања Маїице србске на концу їодине 1841</i> , у Будиму 1842.	1
408	Севастијан Илић, <i>Генейїлијакон їреосвешїенејшем, високодосїојнејшем и превосходителнејшем господину Мојсеју од Миоковићу штедром, їравославном ейискоју Карловачком...</i> , у Бечу 1825.	1
409	Василиев Хр., <i>Исїорија на великої Александра</i> , с грчког, у Београду 1844.	1
410	Осам комада мањи сочиненија приликом торж[ества] списани.	
411	<i>Danica Ilirska</i> , za godinu 1841, тећај VII.	1
412	<i>Генадија їаїїријарха Консїанїиної[ољскої] Сїоїлав.</i> , рукопис.	1
413	Љубрановић Анд[ија], <i>Jegjupka</i> , rukopis.	1
414	Знаменито число рукопис[них] разни истор[ијских] докумената	
415	10 комада баркрорезни образа Јована Хаџића.	
416	Знаменито число мањи стихотворенија разног језика.	
Високославно Попечитељство Финансије послало је 30. 1. 1845:		
417	<i>Преїлед извоза, увоза и їрвоза їрїовачкої у Србију їодине 1843.</i>	7
Од господина Димитрија Матића, секретара господина мајора Мише [Анастасијевића], дароване:		
418	Friedrich Heinrich Jacobi, <i>Vermischte Schriften, I Theil</i> , Carlsruhe 1783.	1

419	<i>Rudimenta [sive] de octo partibus orationis</i> , Cassoviae 1756.	1
420	Alain René Le Sage, <i>Histoire de Gil Blas de Santillane, Tome 2</i> , Paris 1721.	1
421	<i>Rhetorica</i> , латинска без титуле.	1
422	[Johann Christoph] Stockhausen, [<i>Sammlung</i>] <i>vermischter Briefe, 1 Theil</i> , Wien 1774.	1
423	Emmanuelis Alvari, <i>Principia seu rudimenta grammatices</i> , Wiena 1700?	1
424	Тома Кемпијски, <i>Похвала Марку Аврелију</i> , превео с француског Димитрије Матић, у Београду 1844.	1
425	Pál Kis, <i>Tanítás módja, a' váраси, és falusi iskolamesterk' számára (Начин наставиљенија)</i> , превео Јован Берић, у Будиму 1832.	1
426	Michel de Montaigne, <i>Essais, Tome seconde</i> , Londneo 1745.	1
427	Joachim Heinrich Campe, <i>Robinson der Jüngere, 1 und 2 Theil</i> , Kaschau 1834.	1
428	[François de] Wailly, <i>Principes généraux et particuliers de la langue françoise</i> , Paris 1808.	1
429	[Joh. Ludw.] Christ, <i>Allgemein-practisches Gartenbuch...</i> , Heilbronn 1815.	1
430	<i>Examen critique de l'ouvrage: De l'état actuel de la Grèce ... par Mr F. Thiersch</i> , Leipzig 1835.	1
431	[В. Барадовски], <i>Всеобша географја за геџата</i> . Преведе от рускиј јазик Ив. А. Богоев Ив. А. Богоев, Белград 1843.	1
432	<i>Journal des demoiselles</i> , 10 année, N. IX, Sept., Paris 1842.	1
433	A. M. Legendre, <i>Éléments de géométrie ; avec des notes</i> , Paris 1823.	1
434	Игнац Аурел Феслер, <i>Марко Аврелије</i> , превео с немачког Димитрије Матић, у Београду 1844.	1
435	[Laurent-Pierre Bérenger], <i>Le mentor vertueux, moraliste et bienfaisant</i> , Paris 1783.	1
436	[Агапије јеромонах, Никодим Светогорац], <i>Πηδάλιον [Πυγαλιον]</i> (кормчаја књига), грчки, Атина 1841.	1
Господин Матија Марк. Краинић, писар Начелничества Окружја Београдског, покљонио је 20. јануара 1845:		
Три комада стари сребрни новаца.		
Господин Стефан Милосављевић, практикант у канцеларији господина мајора Мише Анастасијевића, дао је:		
Један стари новац бакарни.		
Од господина Глише Возаровића, књигопродавца у Београду, 10. фебруара 1845. дарована:		

437	Јован Рајић, <i>Наставленије о њавославној восточној вери</i> , собственом ауктора руком писано дело, у Новом Саду 1767. Од господина Петра Батановића, Новосађанина, у фебру- ару 1845. дарована:	1
438	Фра Стипан [Маргитић] Јајчанин, <i>Исјовиег карсијанска</i> , у Млецие 1707. Господин Корнелије Поповић, свршени правослов, покло- нио [је]:	1
439	Корнелије Поповић, <i>Дан и ноћ. Сјихошворна сочиненија</i> , у Новом Саду 1844. Од господина Кирила Мирковића, професора Богословије у Београду, поклоњена:	1
440	Carl Traugott Heyne, <i>Geschichte Napoleon's von der Wiege bis zum Grabe in Wort und Bild Erster Band</i> , Leipzig 1843. Др. и професор Јанко Шафарик, у фебруару 1845, покло- нио [је]:	1
441	<i>Zagrebačke novine i Danicu</i> , од лета 1841. целу годину. Једну стару докторску диплому из Беча, на пергамену.	2
442	Димитрије Тирол, <i>Немачка граматика</i> , у Будиму 1830. Од господина Јарослава Поспишила, књигопродавца и притјажатељатипографије у златном Прагу у Чешкој 1845. [поклоњене]:	1
443	Janko Drašković, <i>Starši dějepis a nejnovější literarní obnova národu ilirského</i> , Prag 1845.	1
444	[Matija Mažuranić], <i>Pohled u Bosnu</i> , z ilirského prel. Lanibl. W. D., w Braze 1845. Од господина Михаила Чокрљана у марту 1845. поклоњена: Три оригинална писма Доситеја Обрадовића (autograph) 15 комада оригиналних писама знаменити Срба Доситеја и Терлаића. Господин Глигорије Возаровић поклонио [је] 5. априла 1845:	1
445	Доситеј Обрадовић, <i>[Дела Доситеја Обрадовића]. Часи 10, Писма домаћа</i> , у Београду 1845. Др. и професор Јанко Шафарик, у мају 1845, поклонио [је]:	1
446	Павле Соларић, <i>Поминак книжески о Славено-Сербском в Млейках Печашанију, великому и блајословесному Славено- Сербскому народу</i> , в Млетках 1810.	1

Од господина Бодјанског, професора славјанске литературе при свеучилишту Московском, у мају 1845. [поклоњена]:		
447	Алексеј Степанович Хомјаков, <i>Стихотворений</i> , Москва 1844.	1
Од господина Милосава Јовановића, канцелисте Попечитељства финансије, у мају 1845. поклоњене:		
448	Adolphus Brachelius, <i>Historia nostri temporis</i> , Coloniae 1650.	1
449	Antonio Guainerio, <i>De feribus</i> , Viennae 1805.	1
450	Herman Boerhaave, <i>Materia medica</i> , Norimbergae 1755.	1
451	Caroli Linnaei, <i>Terminologia botanica</i> , Hamburgi 1787.	1
452	Phil Car Hartmann, <i>Theoria morbi seu Pathologia generalis</i> , Vindobonae 1814.	1
453	Friedrich Wilhelm Karl Schmettau, <i>Historia arcana belli Turcici anni 1737–8–9, cum animadversionibus criticis</i> , Tyrnaviae 1799.	1
454	<i>Tractatus de Legitima</i> , Pragae 1780.	1
455	Max. Stoll, <i>Praelectiones in diversos morbos chronicos, volume I</i> , [Vienn 1788].	1
456	Max. Stoll, <i>Ratio medendi in nosocom, volume 3 et 4</i> , [Vienn 1790].	2
457	Antonii de Haen, <i>Praelectiones in Hermanni Boerhaave Institutiones pathologicae, Tom II, III, IV</i> , Viennae 1809.	3
458	<i>Selecta Latinisermonis exemplaria</i> , Budae 1825.	1
459	<i>Calendar et schematismus inclyti regni Hungariae pro anno 1822</i> , Budae.	1
Од господина Косте Хаџи Брзака, трговца београдског, поклоњена:		
Два комада староримска бакрена новца.		
Од господина Јована Михајловића, трговца у Јагодини, поклоњен:		
Један римски бакрен новац.		
Од новаца библиотеки Лицеума дарованог, купљене су у априлу 1845. слеђујуће књиге:		
460	[Konrad Friedrich], <i>Allgemeine Weltgeschichte für die reifere Jugend und das nichtgelehrte Publikum, 5 Bände</i> , Pforzheim 1841–1842.	5
461	[Heinrich Luden], <i>Allgemeine Geschichte der Völker und Staaten des Mittel-Alters, 1–3</i> , Jena 1824.	3
462	Вук Стефановић Караџић, <i>Српске народне ѿјесме. Књ. 2 : у којој су ѿјесме јуначке најстарије</i> , у Бечу 1845. (од покојног професора Књажеско-српског Лицеума Симеона Прице).	

Господин Глигорије Возаровић поконио [је]:		
3 комада морска бела корала.		
Господин Рафаил Мартиновић, магационер солске камарашаје смедеревске, поконио је:		
5 сребрних и 28 бакарних старих новаца.		
Господин Димитрије Петровић, магационер солске камарашаје кулијачке, поконио је:		
Један бакрен римски новац.		
Од господина Јована Стејића, медицине доктора и начелника Одељења санитета при Попечитељству внутерних дела Књажевства Србије, дароване:		
463	Andrija Kačić Miošić, <i>Razgovori ugodni naroda slovinskoga</i> , у Већу 1836.	1
464	[Marcus Tullius Cicero], [преводиоца] Christian Garve, <i>Abhandlung über die menschlichen Pflichten</i> , Wien 1802.	1
465	Friedrich von Matthisson, <i>Gedichte</i> , 1–2, Wien 1803.	1
466	Јован Пачић [и Јован Колар], <i>Имеслов или Речник лични имена разни народа славенски</i> , у Будиму 1828.	1
467	Jernej Kopitar, <i>Hesyehii glossographi...</i> , Vindobonae 1839.	1
468	Johann Friedrich Blumenbach, <i>Handbuch der Naturgeschichte</i> , 2 Theil, Wien 1816.	2
469	[Nicolas Boileau-Despréaux], <i>Oeuvres de Boileau-Despréaux</i> , Lyon 1805.	1
470	Евстатије Михајловић, <i>Илири у Србљи</i> , у Новом Саду 1843.	1
471	<i>Temelji ilirskoga i latinskoga jezika za početnike</i> , у Zagrebu 1839.	1
472	Cornelius Nepos, <i>Vitae excellentium imperatorum</i> , [издавач] Biponti, 1796.	1
473	Ján Kollár, <i>Ueber die literarische Wechselseitigkeit : zwischen den verschiedenen Stämmen und Mundarten der slawischen Nation</i> , Pesth 1837.	1
474	Heinrich König, <i>Literarische Bilder aus Russland</i> , Stuttgart, Tübingen 1837.	1
475	Jernej Kopitar, <i>Über der serbische volkslieder aus den Wien[ische] Jahrbücher</i> , Wien.	1
476	[Јуриј Иванович Венелин], <i>Огривак из Венелинове историје о Словенима</i> , превео Димитрије Тирол, у Београду 1841.	1
477	<i>Казивање сјајари Требешана и архива сергара Малише и кајешана Бошка Буђића-Никишића</i> , [приредио Димитрије Тирол], у Београду 1842.	1
478	Gottlieb August Wimmer, <i>Neuestes Gemälde der europäischen Türkei und Griechenlands</i> , Wien 1833.	1

479	Јован Стејић, <i>Забаве за разум и срце 1–5</i> , у Бечу, Будиму и Новом Саду 1828–39.	5
480	Јован Рајић, <i>Начални основи умојравословне и јоложииелне јолицје</i> , у Београду 1841.	1
481	[Јевта Поповић], <i>Свеславије</i> , свеске 2 и 3, [издаје Јосиф Миловук], у Пешти [иБудиму 1831].	1
482	Friedrich Schiller, <i>Kleineren prosaische Schriften, I–IV Theil</i> , Wien 1832.	4
483	[Lukian von Samosata], <i>Lucians Werke</i> , übersetzt aus dem Griechischen v. August Pauly, 1 bis 15 Buchen, Stuttgart 1827–1832.	15
484	[Plutarch], <i>Plutarchs Werke</i> , übersetzt aus dem Griechischen v. [Johann Christian Felix] Bähr, 5, 6, 7, 8, 9 Buchen, Stuttgart 1830.	4
485	[Gotthard Oswald] Marbach, <i>Populär-Physikalisches Lexikon</i> , Bandes 1, 2, 3, Leipzig 1835.	10
За готове Лицеуму од приватни лица дароване новце у јуну 1845. године набављене књиге:		
486	Heinrich Christoph Wilhelm Sigwart, <i>Handbuch zu Vorlesungen über die Logik</i> , Tübingen 1835.	1
487	Andreas Buchner, <i>Allgemeine praktische philosophie</i> , München 1844.	1
488	Carl Ramshorn, <i>Die Weltgeschichte in Tabellen</i> , Leipzig 1844.	1
489	F. Schmidt, <i>Naturlehre für Schule und Haus</i> , Breslau 1845.	1
490	<i>Der sprachenkampf in Österreich</i> , Leipzig 1845.	1
491	Vincentius Buczynski, <i>Institutiones philosophicae, 3 partes</i> , Wien 1843.	3
492	Andreas Buchner, <i>Grundsätze der Philosophie / I Die Logik und Metaphysik</i> , München 1843.	1
493	Franz Ficker, <i>Aesthetik oder Lehre vom Schönen und der Kunst in ihrem ganzen Umfange</i> , Wien 1830.	1
494	Karl Weinholtz, <i>Die Unzulänglichkeit der Philosophie als Wissenschaft und die Ausbildung der Philosophie zur Kunst</i> , Rostok 1844.	1
495	<i>Construction und Kritik der Hegel'schen Logik</i> , Wiesbaden 1844.	1
496	Franz Ficker, <i>Anleitung zum Studium der griechischen und römischen Classiker</i> , Wien 1823.	1
497	Bernhard Siegfried Walther, <i>Sittenlehre</i> , Wien 1817.	1
498	Bernhard Siegfried Walther, <i>Religionslehre</i> , Wien 1817.	1
499	<i>Löhrs Weltgeschichte, 2 Bande</i> , Wien 1839.	2

Од господина Мате Топаловића, професора Богословије при семеништуБаковарском [поклоњена]:		
500	[Mata Topalović], <i>Veselje Majke Slavonie etc.</i> , u Oseku 1845.	1
Од господина Стефана Видака, војне вармеђе приседатеља у Банату [поклоњена]:		
501	Једна велика на платну мапа Царства Русије.	1
Господин Исидор Стојановић, професор у књажеско-српском Лицеуму, даде:		
502	Исидор Стојановић, <i>Преодница свеобшће истѳорије светиа</i> , у Београду 1844.	1
503	Vid Došen, <i>Aždaja sedmoglava bojnim kopjet udarena</i> , u Zagrebu 1768.	1
Доктор и професор Јанко Шафарик у јануару 1846. године предао је од господина царско руско придворског советника Ригелмана 1845. дароване књиге:		
504	Александар Дмитриевич Чертков, <i>Восѳоминания о Сицилий</i> , 2 части, Москва 1836.	2
505	[Александар Дмитриевич Чертков], <i>Описание посольства, отправленною в 1659 году от царя Алексея Михайловича к Фердинанду II-му, великому ѳерцоју Тосканскому</i> , Москва 1840.	1
506	[Александар Дмитриевич Чертков], <i>О переводѳ Манасѳиной лѳтописи на словенскій язык</i> , Москва 1843.	1
507	Александар Дмитриевич Чертков, <i>Описание войны великою князя Святополка Игоревича против Болгар и Греков в 967–971 годах</i> , Москва 1843.	1
508	[Александар Дмитриевич Чертков], <i>Всеобщая библиотека России, или Каталог книг для изучения нашего отечества во всех отношениях и подробности</i> , Москва 1838.	1
509	Александар Дмитриевич Чертков, <i>Описание древних русских монет</i> , Москва 1834. Додатак I 1837, II 1838, III 1842. сѳ изображеніями.	4
Свега свезака		(934)805

Од побројаних ставки списка, 469 се односи на књиге (укључујући и вишетомна издања и едиције), 22 на часописе и календаре, 10 на рукописе, 3 на новине, 3 на слике и 2 на мапе. Збирке старог новца, геолошки материјали и слично, нису нумерисани. Међу књигама било је 25 дупликаата, а међу часописима 2.

Структура штампаних наслова (књига, часописа и новина) по језику је приказана у наредној табели.

Табела 2. *Структура шtamпаних наслова у библиотеци Лицеја (по језицима)*

Штампани наслови		
Језик:	Број	%
Српски	196	39,7
Немачки	112	22,7
Латински	68	13,8
Грчки	39	7,9
Руски	23	4,7
Француски	13	2,6
Чешки	13	2,6
Пољски	9	1,8
Словачки	8	1,6
Непознат	6	1,2
Мађарски	4	0,8
Бугарски	2	0,4
Италијански	1	0,2
Свега	494	100,0

Три четвртине наслова штампано је на српском, немачком и латинском, дакле на језицима које су професори Лицеја свакако морали да знају, јер су сви били пореклом из Хабзбуршке монархије¹⁷ и у њој школовани. Тешко је рећи у којој мери је литература на страним језицима заиста била разумљива ученицима, премда су у гимназији учили латински и немачки, а на Лицеју француски.¹⁸

У наредној табели је приказан списак дародаваца по броју наслова које су поклонили библиотеци. У списак смо као „дародавца” уврстили и Лицеј, а ту се заправо ради о књигама које је Лицеј купио дарованим новцем 1845. и које су се налазиле у Лицеју од 1842. и 1843. године.

¹⁷ *Лицеј*, 255–257.

¹⁸ Тек пристигли државни питомци, свршени лицејци послати из Србије на даље студије, казали су Димитрију Матићу, који је и сам био студент, но нешто старији, 1846. у Берлину: „О, кад ћемо научити немачки!”, Д. Матић, *Бачки дневник (1845–1848)*, приредили Јб. Дурковић-Јакшић, Б. Јанковић, А. Маслеша, Београд 1974, 52. О слабом знању немачког језика првих питомаца Кнежевине Србије у Бечу, Ј. Милићевић, „Прва група србијанских студената, државних питомаца школованих у иностранству (1839–1842)”, у књизи *Друшћивене појаве у Србији XIX века*, Београд 2002, 34. Слично о знању немачког и латинског језика београдских гимназијалаца крајем пете деценије 19. века у: В. Јовановић, *Успомене*, приредио В. Крстић, Београд 1988, 44.

Табела 3. *Списак дародаваца библиотеци Лицеја*

Име и презиме дародавца	Бр. поклоњених наслова	%
Јанко Шафарик	112	22,1
Ђура Милутиновић	83	16,4
Вукашин Радишић	61	12,0
Милош Поповић	47	9,3
Константин Бранковић	39	7,7
Стефан Лазаревић	33	6,5
Јован Стејић	23	4,5
Лицеј	21	4,1
Димитрије Матић	19	3,7
Светозар Јовановић	15	3,0
Милосав Јовановић	12	2,4
Стефан Лешка	6	1,2
Ригелман	6	1,2
Попечитељство просвете	5	1,0
Глигорије Возаревић	4	0,8
Јован Гавриловић	4	0,8
Вацлав Станек	2	0,4
Исидор Стојановић	2	0,4
Јарослав Поспишл	2	0,4
Никола Лега	1	0,2
Сергије Николић	1	0,2
Константин Матић	1	0,2
Јелисеј Вукајловић	1	0,2
Алексије Околски	1	0,2
Попечитељство финансија	1	0,2
Петар Батановић	1	0,2
Корнелије Поповић	1	0,2
Кирил Мирковић	1	0,2
Бадјански	1	0,2
Мата Топаловић	1	0,2
Свега	507	100,0

Нема сумње да наслови које су најзначајнији дародавци поклонили Лицејској библиотеци представљају битан извор за проучавање њиховог личног књижевног укуса и професионалног интересовања, али и за културну историју Кнежевине Србије. Стога доносимо њихове кратке биографије.

Јанко Шафарик (1812, Кишкереш, Угарска – 1876, Београд) је основну школу завршио у месту рођења, а немачку школу и гимназију у Новом Саду. У Пожуну је завршио Краљевску академију (филозофију и права), потом је студирао медицине у Пешти, а докторирао је у Бечу 1838. Радио је као лекар у Прагу, Пешти, Кишкерешу и Новом Саду. Под утицајем стрица, познатог словенског филолога Павла Јосифа Шафарика, бавио се изучавањем словенске филологије и словенских старина. Његова жеља је била да на Лицеју предаје словенску филологију, општу и словенску историју. Ипак, 1843–1849. и 1859–1861. је био професор физике, а 1849–1859. историје. Професорски посао заменио је библиотекарским: од 1861. до 1869. био је библиотекар Народне библиотеке и чувар (управник) Народног музеја у Београду. Члан Државног савета је постао 1869. Био је члан Друштва српске словесности, Српског ученог друштва, Југославенске академије знаности и умјетности, Археолошког друштва, Друштва руских лекара, руског Друштва за природне науке и др. Научни рад му је био везан преваходно за српску и словенску историју и филологију. Његова најважнија дела су *Описаније сѣтари србски новаца*, 1851; *Србски леѣоѣисаѣ из ѣочейѣка XVI сѣолеѣиѣја*, 1853; *Поѣис аѣаѣѣ ѣринадлежеѣѣи к истѣориѣи Срба и остѣали Јуѣословена, наодеѣѣ се у ѣес. кр. млеѣѣачком ѣенералном архѣву*, 1858; *Срѣски сѣомениѣи млеѣѣачкоѣ архѣва I–II*, 1860, 1862.¹⁹ Дела која је Шафарик поклатио библиотеци покривају врло широк спектар области од речника, физике, теологије, окултизма, историје, филологије, права, филозофије до националног питања у Хабзбуршкој монархији. На основу година издања види се да је међу њима било и антикварних, ѣак врло старих, књига и савремене литературе, што значи да је Шафарик пратио и набављао најновију продукцију из области које су га занимале. Поред књига које је поклатио библиотеци Лицеја, Шафарик је 1856. продао Народној библиотеци још око двесто наслова из славистике, тј. народне књижевности, историје, филологије, историје књижевности, етнологије и белетристике словенских народа, штампаних углавном у првој половини 19. века.²⁰

Ђура Милутиновић (око 1770, Грахово – 1844, Београд), слеп од своје шеснаесте или седамнаесте године, био је гуслар и национални и културни

¹⁹ Б. Јордановић, М. Николова, М. Марковић, *наведено дело*, 20; *Лицеј*, 89–90, 198.

²⁰ Г. Ковијанић, Библиотека Јанка Шафарика, *Библиѣекар* 5 (1969), 648–660.

делатник. За време Првог српског устанка радио је као писмоша између Црне Горе и Србије, тј. митрополита Петра I Петровића и Карађорђа; као слепи гуслар није на себе скретао пажњу Турака и могао се слободно кретати. Од 1808. стално је живео у Србији и у Београду је похађао Велику школу. После пропасти Устанка склонио се у Бесарабију. Из емиграције се вратио 1817. године и боравио је у Београду. Примао је издржавање из државне касе. Био је велики љубитељ књиге. Продавао је књиге за књижара Глигорија Возаревића и прикупљао претплатнике за разне српске књижевнике. Пошто је био слеп, књиге и новине су му читали други. Своју библиотеку, која се састојала од дела савремене српске литературе, завештао је тестаментом Лицеју.²¹

Вукашин Радишић (1810, село Батајница код Земуна – 1843, Београд) био је хелениста. У Земуну је завршио грчку школу, потом у њој предавао грчки, а 1836. је запослен као наставник грчког језика у Крагујевачкој гимназији. На тој дужности је остао до 1840, када је именован за секретара српског капућехаје у Цариграду. Када су 1842. у Србији на власт дошли уставобранитељи, Радишић је смењен. У Београд се вратио болестан у јесен 1843. и убрзо је умро. Пре смрти је завештао своје књиге Лицеју.²² Већина наслова на грчком језику у лицејској библиотеци потицала је из његове збирке.

Милош Поповић (1820, Нови Сад – 1879, Београд) је завршио основну школу и гимназију у Новом Саду, а у Србију је прешао 1843. Био је новинар конзервативних уверења. Од 1843. до 1856. и од 1857. до 1859. је био уредник *Српских новина*, а од 1861. до 1876. *Видовдана*. Уређивао је и књижевни лист Подунавка, који је излазио уз *Српске новине* (1843–1849). Написао је неколико мањих књижевних дела.²³ Међу насловима које је Поповић поклонио Лицеју преовлађивале су књижевност, литература о националном питању и периодика. Међутим, са аспекта потреба Лицеја, његов најзначајнији дар је вероватно био Вербоцијев *Тријархијум* (редни број списка 389).

Константин Бранковић (1812, Нови Сад – 1865, Београд) је основну школу и гимназију завршио у родном месту. Филозофско одељење Лицеја завршио је у Сегедину, а прву годину права на Универзитету у Пешти 1833. Због недостатка материјалних средстава је напустио даље

²¹ Љ. Дурковић-Јакшић, „Ђура Милутиновић (1770–1844)”, *Историјски часопис* 3 (1951–1952), 141–156; Исти, *Историја српских библиотеке*, 89–90.

²² С. Војиновић, „Живот и дело Вукашина Радишића”, у зборнику радова *Неохеленско наслеђе код Срба I*, Београд 2005, 109–126; Исти, „Цариградска писма Вукашина Радишића”, *Miscellanea. Мешовита грађа* 28 (2007), 69–70.

²³ *Narodna enciklopedija SHS III*, Zagreb 1928, 587–588; М. Ђ. Милићевић, *Догошањ Поменуку од 1888*, Београд 1979, 131–132.

школовање и преселио се у Сремске Карловце, где је завршио Богословију 1836. У Србију је прешао наредне године. Најпре је радио као професор реторике у Крагујевачкој гимназији, 1839. постао је професор Лицеја, а 1863. Велике школе. До 1854. предавао је филозофске предмете, а од тада логику, психологију и педагогију. Учествовао је у изради нацрта Закона о Великој школи, усвојеног 1863. Био је члан Друштва српске словесности од 1842. и Српског ученог друштва од 1864. Објавио је два уџбеника филозофије за Лицеј: *Вилхелма Траугота Круга Основно мудрословие* (1848) и *Милословље или логика за првогодишње слушајтеље мудрословија у Лицејуму Књажевсџива Српској* (1851). Оба представљају краће преведене изводе из истоимених дела немачког филозофа кантовског опредељења Вилхелма Траугота Круга. *Основно мудрословље* је израђено према *Fundamentalphilosophie*, а *Милословље или логика* према *Denklehre oder Logik*.²⁴ Не знамо да ли је Бранковић лично поседовао наведене књиге Вилхелма Траугота Круга, али је чињеница да је Јанко Шафарик поклатио Лицеју 1844. дела тог аутора у осам томова 1844. (редни број списка 123),²⁵ тако да их је Бранковић могао позајмити из библиотеке. С друге стране, књиге које је Бранковић даровао лицејској библиотеци укључују наслове из различитих области: историје, права, филозофије, реторике, римске књижевности и, што је посебно занимљиво, четири опере (редни бројеви списка 313–316) и прво издање римничког буквара *Первое учение о широко* (редни број списка 291).

О Стефану Лазаревићу не знамо много. Рођен је у Земуну 1817. или 1818, будући да је 1852, када је ступио у српско поданство са женом и троје деце, имао 34 године. Није познато када је прешао у Србију. Био је књиговезац, а 1844–1846. и књижар. У Београду је имао радњу. Забележено је да је у њој крајем 1845. продавао „неке скаредне и против добри нарави и на развратност овдашњој нашој младежи служеће фигуре”, које му је полиција убрзо запленила.²⁶ Лицеју је поклатио књиге из различитих области: војне литературе, историје, књижевности, медицине и филозофије. Међу његовим даровима посебну пажњу привлачи збирка карата, но њен садржај за сада остаје непознат.

²⁴ Б. Јордановић, М. Николова, М. Марковић, *наведено дело*, 12; *Српски биографски речник* 1, Нови Сад 2004, 793–794; М. Поповић, „Константин Бранковић, професор филозофије на београдском Лицеју”, *Зборник Филозофској факултетеа* 3 (1955), 594–595; *Лицеј*, 327, 333–334.

²⁵ http://www.worldcat.org/search?q=Wilhelm+Traugott+Krug&dblist=638&fq=yr%3A1818&q=facet_yr%3A

²⁶ *Живети у Београду 1842–1850*. Документа Управе града Београда 2, приредили М. Јовановић, П. Марковић, М. Перишић, Д. Стојановић, М. Ристовић, Београд 2004, 497; *Живети у Београду 1851–1867*. Документа Управе града Београда 3, приредили М. Ристовић, Д. Стојановић, М. Јовановић, П. Марковић, М. Перишић, Београд 2005, 62–63; Љ. Дурковић-Јакшић, *Историја српских библиотека*, 31, 49.

Јован Стејић (1803, Арад – 1853, Београд) је основну школу завршио, а гимназију започео у родном месту и окончао у Сегедину. Медицину је студирао у Пешти и у Бечу, где је завршио студије 1829. Исте године је прешао у Србију и постао лекар Јеврема Обреновића. У Земун се преселио 1832, али је често долазио у Београд лекарским послом. У Србију се трајно вратио 1840, запосливши се као начелник Санитетског одељења Министарства унутрашњих дела. Од 1845. до смрти је био на положају секретара Државног савета. Поред своје лекарске струке, Стејић се бавио књижевношћу.²⁷ Стога не чуди чињеница да међу књигама које је поклонио Лицеју преовлађују наслови из те области.

Димитрије Матић (1821, Рума – 1884, Београд) је похађао гимназију у Карловцима, а потом је прешао у Србију где је школовање наставио у гимназији у Крагујевцу и у Војној школи. Пошто је био сиромашан, примљен је као државни благодетанац (стипендиста) на Лицеј 1838, који је завршио 1841. До 1843. је обављао ниже чиновничке дужности у неколико државних надлештава, његови биографи бележе да се бавио адвокатуром, а из списка дарованих књига се види да је био и у служби Мише Анастасијевића. Као државни питомац студирао је 1845–1847. право и филозофију у Берлину и Хајделбергу, а докторат из филозофије је стекао на Универзитету у Лајпцигу 1847. По повратку у Србију, 1848. године, постављен је за професора грађанског и јавног права на Лицеју. Професуром се бавио само до 1851, од када почиње његова каријера високог чиновника, судије и политичара. Био је министар просвете 1859–1860. и 1868–1872. и министар правде 1878–1879. Доста је писао, а његова главна дела су заправо лицејски уџбеници *Објашњење Грађанског законика за Србију, у четири књиге* (1850–1851), *Јавно право Србије* (1851) и *Начела умног и државног права* (1851).²⁸ Књиге које је Матић поклонио Лицеју су заиста из различитих области. Чињеница да је један сиромашни студент, благодетанац, а потом нижи чиновник уопште поседовао те књиге и поклонио их библиотеци чини се упечатљивијом и значајнијом од самих наслова.

О Светозару Јовановићу знамо само толико да је, као благодетанац, школске 1843/1844. био студент прве,²⁹ а 1844/1845. студент друге године Филозофског одељења Лицеја, што се види из списка дарованих књига. Других података о њему нисмо пронашли. Структура и године издања

²⁷ М. Ђ. Милићевић, *Поменик знаменијих људи у српској народо новијој доба*, Београд 1979, 675–676; *Narodna enciklopedija SHS IV*, Zagreb 1929, 480–481.

²⁸ *Лицеј*, 14, 31, 35, 42, 55, 61, 84, 88, 119, 270, 272, 318, 319, 383; Д. Матић, *Бачки дневник (1845–1848)*, 1–9, 58, 61, 63; *Narodna enciklopedija SHS II*, 820–821; М. Ђ. Милићевић, *Поменик*, 332–334.

²⁹ *Лицеј*, 205.

литературе коју је поклонио упућују на претпоставку да се ради о књигама које је прибавио од особе која је раније похађала неку краљевску академију или универзитет у Угарској. Ипак, у том смислу се не може рећи ништа са сигурношћу.

Милосав Јовановић је од 1843. до 1850. био нижи чиновник у Одељењу промишљености Министарства финансија, а од 1851. до 1854. протоколиста у Одељењу казначејства истог Министарства.³⁰ Друге податке о његовом животу нисмо нашли. Књиге које је поклонио Лицеју немају везе са његовом струком: оне су превасходно из медицине и историје. Јасно је да му за посао нису биле потребне, а питање одакле му, остаје отворено.

Међу дародавцима Лицеја који су поклонили мало наслова, двојица ипак заслужују посебну пажњу. То су Сергије Николић и Никола Лета. Премда су номинално, према списку, даровали само по један наслов, заправо се радило о значајним вишетошним издањима.

Сергије Николић (1816, Нови Сад – 1874, Београд) је завршио основну школу и гимназију у родном граду, а у Пешти филозофију и права. У Србију је прешао 1840, радио је као секретар Конзисторије у Београду, а две године касније је постао професор Лицеја. Пензионисан је као професор Велике школе 1866. Од 1842. је био члан Друштва српске словесности. Поред правних предмета, од 1844. до 1848. предавао је, као привременог професор, и народну економију.³¹ Едиција коју је поклонио Лицеју је била управо из економије (редни број списка 262). Обухватала је дела представника класичне економске школе на немачком језику, међу којима је свакако најзначајнија књига Адама Смита. Николић је 1845. писао да ради на састављању уџбеника из народне економије, не наводећи при томе коју литературу користи.³² Уџбеник за тај предмет није објавио, а не знамо ни да ли га је уопште написао.

Никола Лета је поклонио Дидроову и Даламберову *Енциклопедију*³³ (редни број списка 176), дело које се свакако не може подвести под уобичајену литературу. Зна се да су је међу Србима раније поседовали Сава Текелија и руски генерал гроф Симеон Неранџић Зорић.³⁴ Они су

³⁰ Љ. Поповић, *Шемајизам Књажевине Србије 1839–1859*, Београд 1999, 129, 131; *Шемајизам Књажевине Србије* за 1852, Београд 1852, 157; *Шемајизам Књажевине Србије* за 1853, Београд 1853, 218; *Шемајизам Књажевине Србије* за 1855, Београд 1855, 29.

³¹ Б. Јордановић, М. Николова, М. Марковић, *наведено дело*, 18; М. Ђ. Милићевић, *Поменик*, 437; *Лицеј*, 202, 269–270.

³² *Лицеј*, 227.

³³ Судећи по запису у списку, реч је о трећем издању, које је у Женеви, у 39 томова објавио Жан Леонар Пеле од 1777. до 1780 [<http://encyclopedie.uchicago.edu/node/104>]. Према томе, Летином примерку је недостајао један том.

³⁴ М. Костић, Волтер код Срба, у књизи *Културно-историјска раскрсница Срба у XVIII веку*. Одабране студије, Загреб 2010, 215–216.

били племићи, а Лета је био београдски кафеџија.³⁵ Када су почетком 1844. надзиратељи здања нормалних (основних) школа у Београду апеловали на грађане да добровољним прилозима у новцу помогну њихово одржавање, Никола Лета се одазвао поклонивши два дуката цесарска и „један политехнически конверзиционални лексикон на француском језику, састојећи се из 38 књига”.³⁶ Пошто *Енциклопедија* није могла бити ни од какве користи основним школама, очигледно је била прослеђена Лицеју. Чињеница да је Лета књиге даровао основним школама, а не директно Лицеју, упућује на закључак да он није знао шта је поседовао, што је, уосталом, и логично, с обзиром на његово занимање. Стога се намеће питање откуда Николи Лети, београдском кафеџији, *Енциклопедија*. О томе, за сада, имамо једну претпоставку, али не и доказ.³⁷

Дародавци су, као што се види, Лицеју поклањали књиге из различитих области, по сопственом нахођењу. У формирању библиотечног фонда није било никаквог плана, те је он стога представљао чисту импровизацију. Једини изузетак од ове констатације чине књиге које је Лицеј сам купио од новчаних донација (редни бројеви списка 386–499). Реч је претежно о делима из филозофије и права, очигледно наменски набављеним ради наставе из односних предмета. У којој мери је библиотечки фонд био усклађен са наставним потребама Лицеја може се видети из следећег оквирног³⁸ прегледа његове тематске структуре.

³⁵ Као такав се спомиње у изворима 1838. и 1848, *Живети у Београду 1837–1841*. Документа Управе града Београда 1, приредили М. Јовановић, П. Марковић, М. Перишић, Д. Стојановић, М. Ристовић, 264; *Живети у Београду 1842–1850*. Документа Управе града Београда 2, 515. У Београду му је тридесетих година одузет плац ради изградње зграде Начелства и Суда, АС, Државни савет, 1842, ролна микрофилма 93, р. бр. 541.

³⁶ *Српске новине*, 12/24. 2. 1844; С. Мишић, *наведено дело*, 448.

³⁷ Вартоломео Куниберт, лекар и приврженик кнеза Милоша, напустио је Србију уочи кнежеве абдикације, 30. априла 1839, Р. Љушић, *Кнежевина Србија (1830–1839)*, Београд 1986, 441. Београдска полиција је, на Кунибертов захтев, 23. маја обавила продају његовог покућства јавном лицитацијом. Никола Лета је на тој лицитацији купио „два сандука ординарна”, *Живети у Београду 1837–1841*. Документа Управе града Београда 1, 298. Наша претпоставка је да су у та два сандука били томови Енцикопедије. Трагајући за неким записом који би потврдио да је Куниберт поседовао ове књиге, прегледали смо три примерка *Енциклопедије* који се данас (2013) налазе у београдским јавним библиотекама (Библиотека САНУ, Универзитетска библиотека и Библиотека Одељења за филозофију Филозофског факултета). Показало се, сасвим поуздано, да ни један од њих нема никакве везе са Кунибертом.

³⁸ Сврставање појединих наслова треба схватити флексибилно, па стога и наведене цифре. Међутим, одступања нису толика да могу променити општу слику тематске структуре библиотечног фонда.

Табела 4. Тематска структура библиотечког фонда Лицеја 1846.

Област	Наслова	
	број	%
Књижевност	159	31,4
Историја	70	13,8
Разно	66	13,0
Античка књижевност	43	8,5
Национално питање	31	6,1
Филозофија	25	4,9
Граматике	22	4,3
Теологија	21	4,1
Природне науке	14	2,8
Речници	13	2,6
Филологија	13	2,6
Право	12	2,4
Медицина	10	2,0
Атласи, мапе	4	0,8
Економија	4	0,8
Свега	507	100,0

Дакле, литература за две главне научне области које су се изучавале на Лицеју – филозофију и право – била је заступљена са само 7,3% ставки наведеног списка. Када им се дода историја, проценат расте на 21,1%, но и то је прилично скромно у односу на лицејске предмете. Но, с обзиром на све напред речено и, посебно, време и околности у којима је библиотека настајала, закључак се мења. Велик је успех што је библиотека установљена, а број наслова, па и стручних, који је поседовала није био мали за ондашњу Србију у којој је писменост била изузетак. За настанак библиотеке био је пресудан ентузијазам појединаца, који су, схватајући значај просвете, поклањали књиге према сопственим могућностима и жељама, дајући тако допринос општем напретку државе.

LYCEUM'S LIBRARY IN 1846

by

Miloš Jagodić

E-mail: mjagodic@f.bg.ac.rs

SUMMARY: Lyceum, as the supreme educational institution in the Principality of Serbia, was established in 1838 in Kragujevac and relocated to Belgrade in 1841. Education consisted of philosophy and law courses, each lasting for two years. Lyceum library was formally founded in 1844, by the Law on Public Education. A full list of books, periodicals, manuscripts and other materials owned by the library was conveyed to the State Audit Institution in January 1846, on its request. That list is presented and analyzed in this paper. The library possessed 469 books (including multi-volume publications), 22 magazines, journals and calendars, 10 manuscripts, 3 collections of newspapers, 3 paintings, 2 maps, a collection of ancient coins and some geological materials. There were 25 duplicates among the books and 2 among the journals. Most of the publications were published in Serbian (39,7%), German (22,7%) and Latin (13,8%) language. Library collection was created mainly by individual donations. There were 29 donors in total (27 individuals and 2 government institutions). Lyceum itself purchased 21 book, using funds donated by various individuals. The main donors were: Janko Šafarik, a professor at Lyceum; Đura Milutinović, a blind bookseller; Vukašin Radišić, a Greek language teacher; Miloš Popović, a newspaper editor and a journalist; Konstantin Branković, a professor at Lyceum; Stefan Lazarević, a bookstore keeper; Jovan Stejić, a medic and a writer; Dimitrije Matić, a private company employee at the time and a former Lyceum student; Svetozar Jovanović, second year student at Lyceum; Milosav Jovanović, a *lower-ranking* government clerk; Sergije Nikolić, a professor at Lyceum and Nikola Leta, an innkeeper. Since most of the books in the library have been donated by these people, their short biographies are included in the paper. Theme structure of the library collection is statistically analyzed and it shows that only 7,3% of its content referred to philosophy and law, 13,8% to history and the rest to other various subjects. Therefore, it can be said that the library collection was a mere improvisation, due to the manner of its becoming. However, bearing in mind the situation in Serbia in that period of its history when literacy was an exception, it can be concluded that the library, thanks to the enthusiasm of particular individuals, had gained solid foundation for its further development.

KEYWORDS: Lyceum, library, book, the Principality of Serbia, law, philosophy, history, literature